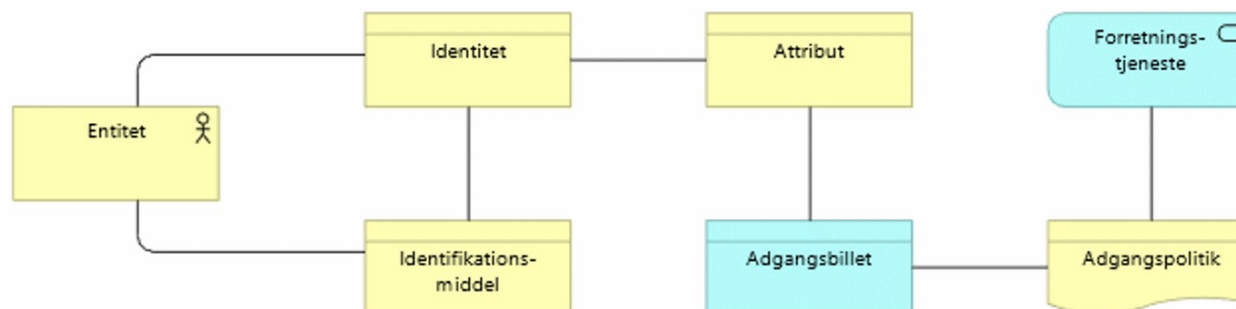
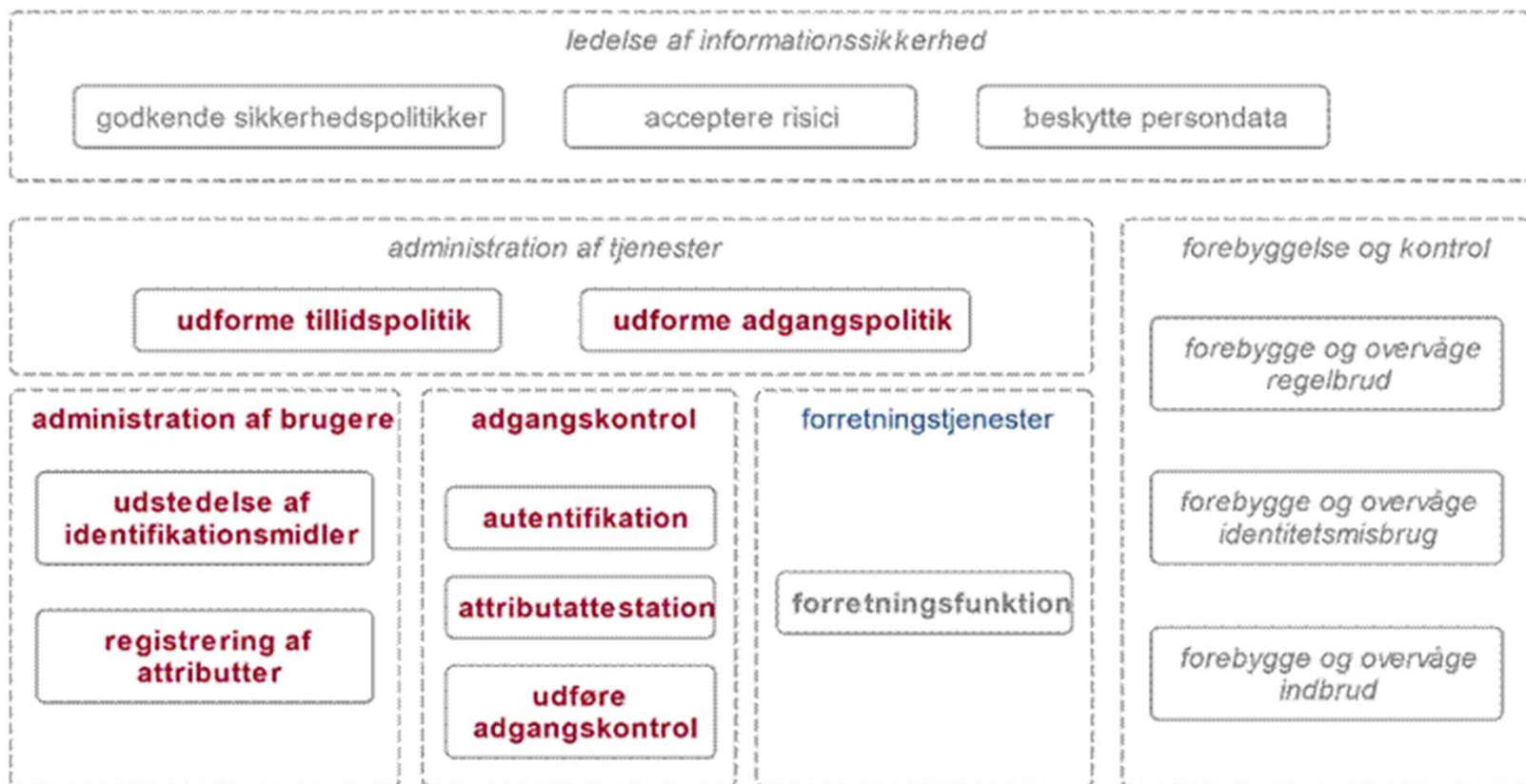

Arkitekturvinkler på brugerstyring i kommunerne

Hvad er brugerstyring?

- Administration og kontrol af **brugere, identifikationsmidler og adgang til forretningstjenester**.
- Det sikres, at de rette brugere og systemer får adgang til de rette it-systemer og data, og at alle andre afvises.
- Brugerstyring er en **forudsætning for it-sikkerhed**

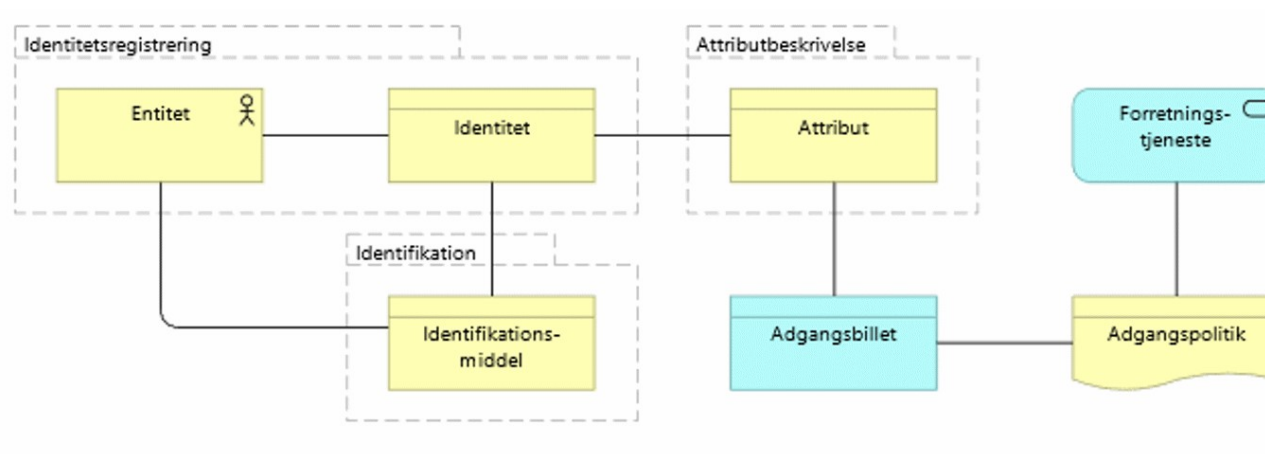

Brugerstyringsprocesser

- **Administration**

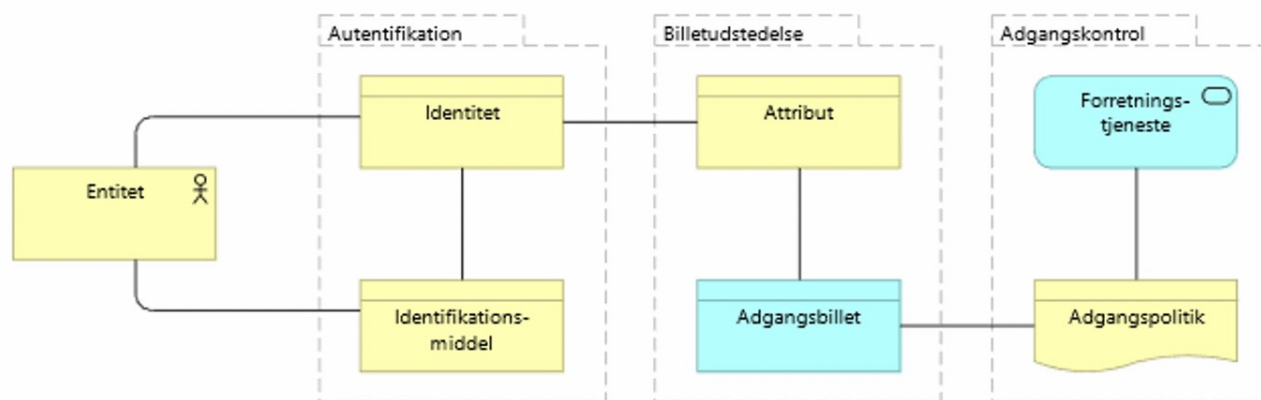
- Registrering og udstedelse af identifikationsmidler
- Registrering af attributter

Brugerstyringsprocesser

- **Adgangskontrol**

- Autentifikation
- Attributattestation
- Udførelse af adgangskontrol

Sammenhængende
it

Byg til genbrug
og forandring

Flere leverandører

Data som
værdiskabende
ressource

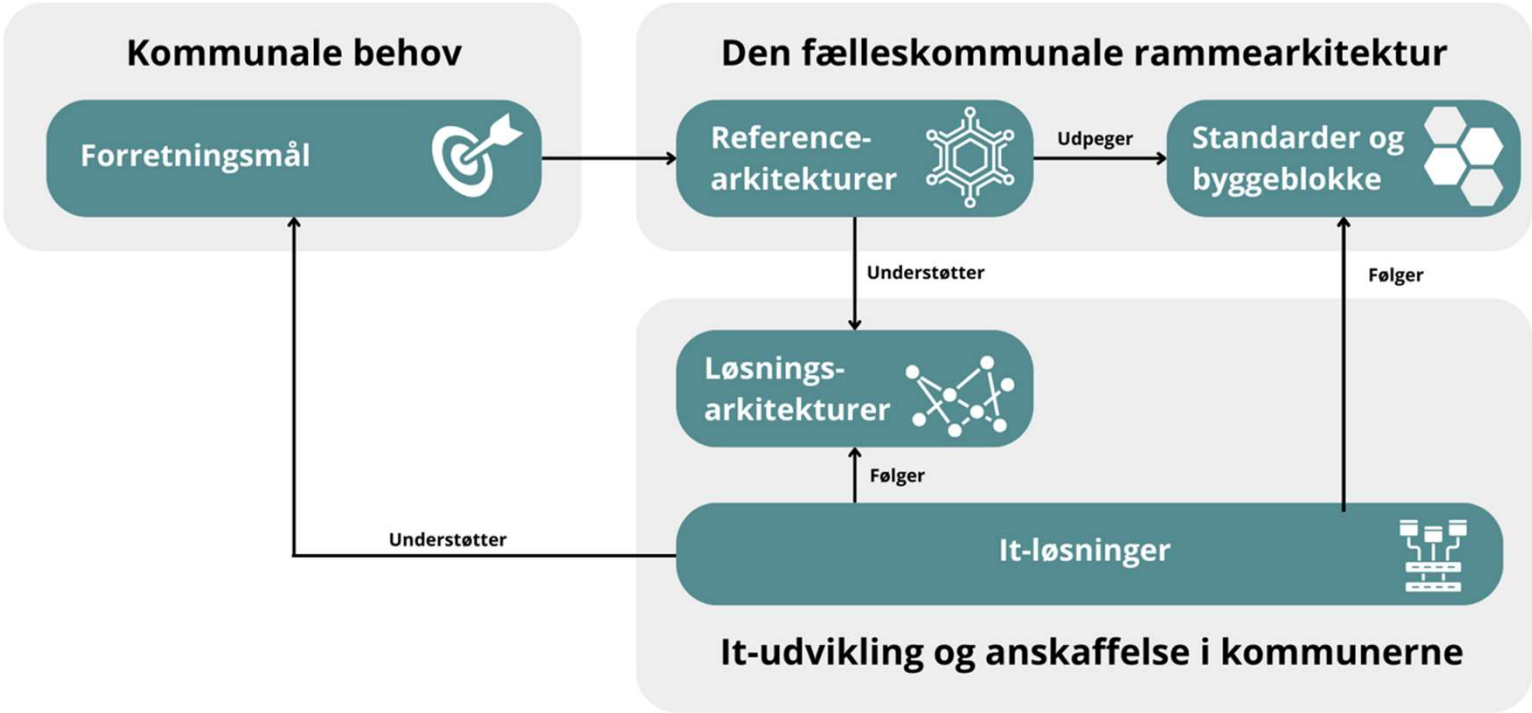
Tillid og
sikkerhed

Tillid og sikkerhed

- Kommunale it-løsninger bygges således, at borgere og virksomheder har tillid til, at deres data er korrekte, **og at de behandles og opbevares, så de er sikret mod misbrug og utilsigtet adgang eller anvendelse. Data beskyttes ensartet på tværs af it-løsninger.**

**FÆLLESOFFENTLIG
DIGITAL ARKITEKTUR**

Rammearkitekturens sikkerhedsmodel

Fælleskommunal Adgangsstyring for brugere håndterer både, hvilke medarbejdere der kan logge ind i et it-system, og hvilken adgang medarbejderne får til it-systemets data og funktionalitet.

Fælleskommunal Adgangsstyring for brugere er baseret på:

1. en **fødereret model**, der betyder, at brugere oprettes, tildeles adgang og autentificeres lokalt hos de enkelte kommuner
2. fællesoffentlige **standarder** i overensstemmelse med princip 8 for Rammearkitekturens sikkerhedsmodel, så det bliver muligt at *føderere* med **brugerstyringsløsninger på andre områder**.

[Beskrivelse af sikkerhedsmodellen i Rammearkitekturen](#) s. 4.

Rammearkitekturens sikkerhedsmodel

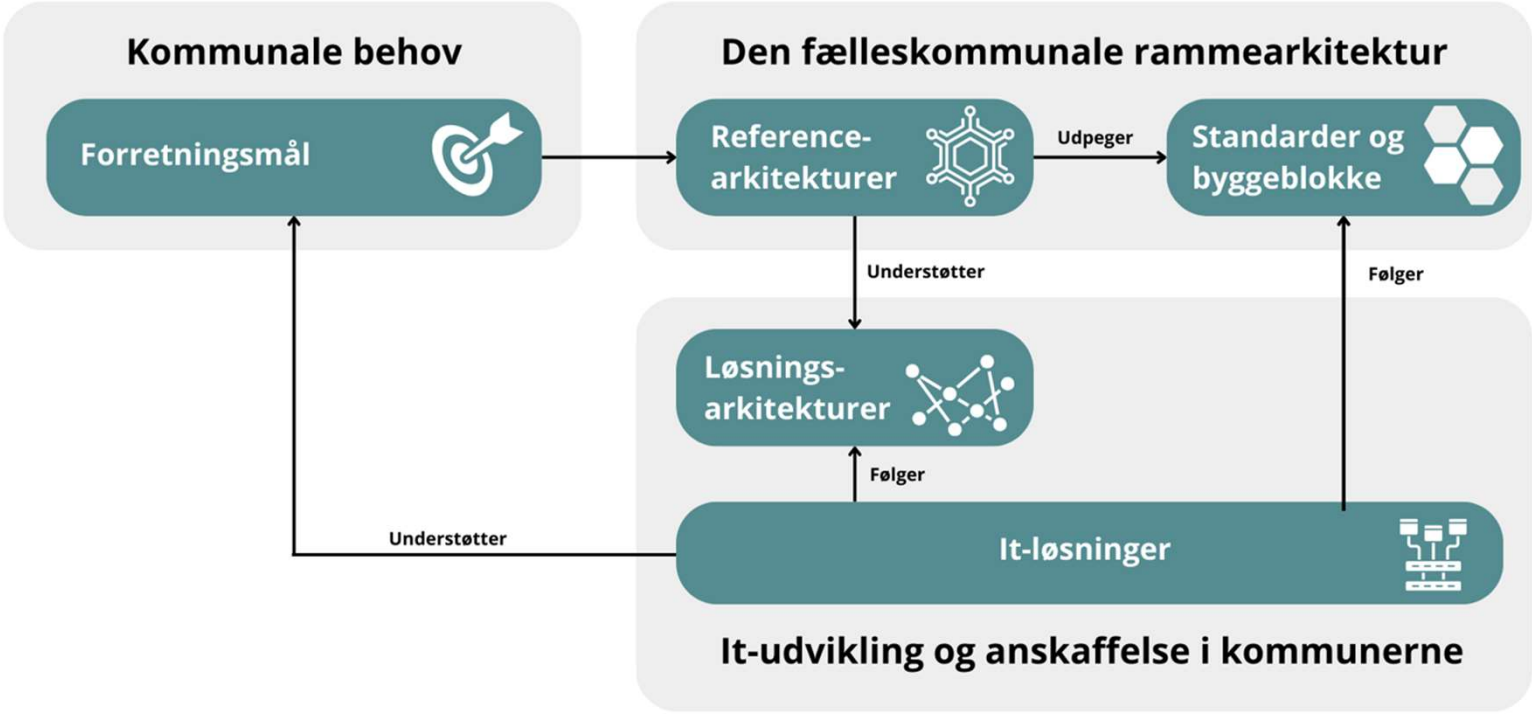
”Man kan på sigt også forestille sig, at nogle kommuner vil indkøbe **systemer til eget brug, der vil benytte rammearkitekturens model for adgangsstyring**. Disse systemer vil så også være brugervendte systemer i rammearkitekturens adgangsstyringsmodel.”

Rammearkitekturens sikkerhedsmodel

Fælleskommunal Adgangsstyring er udviklet i overensstemmelse med **princip 4 i fællesoffentlig referencearkitektur for brugerstyring**, der anbefaler, at

- [brugerstyring er adskilt fra forretningstjenester](#)
- og at etablering af brugerstyring i en selvstændig løsning er en forudsætning for, at medarbejdere kan opleve **sammenhængende, effektive og sikre** forløb på tværs af systemer.

**FÆLLESOFFENTLIG
DIGITAL ARKITEKTUR**

Fællesoffentlig strategi

- Med henblik på at støtte myndighederne i at udvikle it-løsninger, der øger myndighederne **evne til at sikre fortrolighed, integritet, tilgængelighed og robusthed** af systemer og -tjenester,
- udarbejdes en **fællesoffentlig arkitektur for informationssikkerhed** bestående af principper, standarder, fælleskomponenter og vejledninger.

Referencearkitektur for brugerstyring

- Der er de senere år etableret **en række fælles løsninger for brugerstyring** i samarbejde mellem forskellige offentlige parter.
- Disse løsninger sikrer **sammenhæng inden for afgrænsede områder**, men der er fortsat mulighed for at forbedre den **overordnede fællesoffentlig digitale sammenhæng** i initiativer og løsninger.
- Formålet med referencearkitekturen er således at målrette og strukturere brugerstyringen i det offentlige for at skabe sammenhængende, effektive, sikre og brugervenlige løsninger **på tværs af domæner, nationalt og transnationalt**.

<https://rammearkitektur.kl.dk/indhold-i-rammearkitekturen/referencearkitekturer/faellesoffentlige-referencearkitekturer/brugerstyring>

Principper for brugerstyring

1. Brugere oplever en **relevant og sammenhængende** adgangsstyring.
2. Brugerstyringsløsninger respekterer brugernes **privatliv**.
3. Tjenesteudbydere har ansvaret for at **adgangspolitikken håndhæves**.
4. Brugerstyring er **adskilt fra forretningstjenester**.
5. Brugerstyring realiseres via **løst koblede og standardiserede tillidstjenester**.
6. Tjenesteudbydere indgår i **føderationer**.

Tekniske minimumsstandarder i kommuner 2023

Tekniske minimumsstandarder

- S6: **Administrative rettigheder** for brugere tildeles kun tidsbegrænset og med veldokumenterede behov.
- S10: **Autentifikation** til kommunens systemer over internettet skal anvende to-faktorlogin.
- S11: Alle platforme, hvor man **logger på med kommunens loginmidler**, må kun anvendes udenfor kommunens lokale netværk, hvis dette foregår vha. to-faktorlogin eller via en krypteret forbindelse til kommunens netværk.
- K7: Der skal være **adgangskontrol for fysisk adgang** til rum med følsomme oplysninger eller udstyr såsom servere, netværksudstyr, der håndterer intern trafik mv.
- K8: **Ekstern adgang til fx konsulenter** skal tildeles tidsbegrænset og kun til og med opgavens ophør. Den eksterne adgang skal kun inkludere adgang til relevante systemer til den konkrete opgaveløsning.
- K9: **Passwords** skal udformes, opdateres og opbevares i overensstemmelse med Center for Cybersikkerheds anbefalinger.

Gevinster

Det sikrer sikkerhed, privatliv og tillid, sammenhæng og effektivitet, fordi:

- Det giver større **brugervenlighed**, når samme digitale identitet kan benyttes til flere tjenester, med mulighed for adgangsstyring på tværs af løsninger og domæner.
- **Brugeradministrationen effektiviseres**, idet brugerne ikke skal vedligeholdes flere steder og det øger sandsynligheden for korrekt oprydning i brugere og rettigheder.
- Det giver mindre overlap og dublering, når brugerstyring kan anvendes til mange tjenester, hvilket **sparer penge ved udvikling og drift** af applikationerne og resulterer i **mere effektive løsninger**.
- **Sikkerheden øges** når brugerstyring foregår i dedikerede tjenester, hvor fokus er på brugerstyring.